

Ztráty a nálezy dle nového občanského zákoníku

Problematiku ztrát a nálezů upravuje § 1051 až § 1065 zák. č.89/2012 Sb., občanského zákoníku.

DOMNĚNKA, ŽE NALEZENÁ VĚC NENÍ OPUŠTĚNÁ - § 1051

Má se za to, že si každý chce podržet své vlastnictví a že nalezená věc není opuštěná. Kdo věc najde, **nesmí ji bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji.**

ZTRACENÁ VĚC - § 1052

- (1) Ztracenou věc **vrátí nálezce** tomu, kdo ji **ztratil, nebo vlastníkovi** proti úhradě nutných nákladů a nálezného.
- (2) Nelze-li z okolností poznat, komu má být věc vrácena, a nepovažuje-li se věc za opuštěnou, **oznámí nálezce bez zbytečného odkladu nález obci**, na jejímž území byla nalezena, zpravidla **do tří dnů**, byla-li však věc nalezena ve veřejné budově nebo ve veřejném dopravním prostředku, odevzdá nálezce nález provozovateli těchto zařízení, který se zachová podle jiných právních předpisů, a není-li jich, postupuje jako by byl nálezcem

VYHLÁŠENÍ NÁLEZU - § 1053

- (1) Obec vyhlásí nález obvyklým způsobem. Nepřihlásí-li se v přiměřené době ten, kdo věc ztratil a má-li věc značnou hodnotu, učiní obec vhodné opatření, aby nález vešel v širší známost.
- (2) Zjistí-li obec sama vlastníka, zejména z nezaměnitelného označení věci, oznámí mu nález a vyzve ho, aby si věc převzal.

ÚSCHOVA NALEZENÉ VĚCI - § 1054

- (1) Obec rozhodne, jak bude nalezená věc uschována. **Souhlasí-li s tím nálezce či jiná osoba a je-li to vhodné, může obec rozhodnout, že věc bude uschována u této osoby.** Věci značné hodnoty, zejména peníze o vyšší částce, obec odevzdá zpravidla do soudní úschovy nebo je uloží jiným vhodným způsobem.
- (2) **Věc, která se nedá uschovat bez patrné škody** nebo kterou lze uschovat jen s nepoměrnými náklady, **obec prodá ve veřejné dražbě** a s výtěžkem naloží podle odstavce 1; předtím však odečte vlastní náklady s dosavadní správou věci. S neprodejnou věcí obec naloží libovolným způsobem; to neplatí, jde-li o věc, o níž nelze mít pochybnost o její výjimečnosti a hodnotě.

VYDÁNÍ VĚCI VLASTNÍKOVI - § 1055

Věc nebo výtěžek za ni stržený vydá obec včetně plodů a užitků a po odečtení nákladů a nálezného **tomu, kdo věc ztratil, nebo vlastníkovi, pokud se přihlásí do jednoho roku od vyhlášení nálezu.**

NÁLEZNÉ - § 1056

(1) Nálezné náleží nálezci i tehdy, když lze vlastníka zřejmě poznat ze znamení na věci, nebo z jiných okolností.

(2) **Nálezné činí desetinu ceny nálezu.** Má-li však ztracená věc hodnotu jen pro toho, kdo ji ztratil, nebo pro jejího vlastníka, náleží nálezci nálezné podle slušného uvážení.

NAKLÁDÁNÍ S NALEZENOU VĚCÍ - § 1057

(1) Nepřihlásí-li se nikdo o věc do jednoho roku od vyhlášení nálezu, může nálezce, obec nebo jiná osoba, které byla věc svěřena, nakládat s věcí jako poctivý držitel. Spočívá-li však nález v penězích, mohou je tyto osoby jen užívat; to platí i o výtěžku za věc strženém.

(2) Přihlásí-li se ten, kdo věc ztratil, nebo její vlastník po uplynutí doby jednoho roku od vyhlášení nálezu a před uplynutím tří let od vyhlášení nálezu, vydá se mu věc nebo výtěžek za ni stržený po zaplacení nákladů a nálezného.

(3) **Uplynou-li tři roky od vyhlášení nálezu, nabude nálezce, obec nebo jiná osoba, které byla věc svěřena, vlastnické právo k věci nebo k výtěžku za ni strženému.**

ZVÍŘE, KTERÉ ZJEVNĚ MĚLO VLASTNÍKA - § 1058

(1) Je-li nalezeno zvíře, u něhož je zjevné, že mělo vlastníka, oznámí nálezce nález bez zbytečného odkladu obci, nelze-li z okolností poznat, komu má být vráceno.

(2) Osoba, která nalezené zvíře opatruje, o ně pečuje jako řádný hospodář, dokud se jej neujme vlastník.

ZVÍŘE ZJEVNĚ URČENÉ K ZÁJMOVÉMU CHOVU - § 1059

(1) Je-li nalezeno zvíře zjevně určené k zájmovému chovu a **nepřihlásí-li se o ně nikdo do dvou měsíců od vyhlášení nálezu, nabude k němu nálezce vlastnické právo.**

(2) Prohlásí-li nálezce obci, že zvíře nabýt nechce, a **svěří-li obec zvíře neodvolatelně osobě, která provozuje útulek pro zvířata, může tato osoba se zvířetem volně nakládat, pokud se o ně nikdo nepřihlásí do čtyř měsíců ode dne, kdy jí bylo zvíře svěřeno.** Byl-li nález vyhlášen až po předání zvířete, počne lhůta běžet od vyhlášení nálezu.

PŘECHOD PRÁVA NA OBEC - § 1060

Prohlásí-li nálezce obci, že nalezenou věc nabýt nechce, přechází jeho právo věc nebo výtěžek za ni stržený užívat a nabýt na obec, na jejímž území byla nalezena. Nabytím vlastnického práva vzniká obci povinnost zaplatit nálezci nálezné.

NEOZNÁMENÍ NÁLEZU - § 1061

Nálezci, který nález neoznámí, přisvojí si jej nebo jinak poruší své povinnosti, nenáleží úhrada a nálezné, ani nemůže nález užívat nebo nabýt k němu vlastnické právo podle ustanovení tohoto zákona o nálezu. Tím není dotčena jeho povinnost nahradit škodu.

SPOLUNÁLEZCI - § 1062

Nalezne-li nějakou věc několik osob zároveň, jsou oprávněny i zavázány společně a nerozdílně. Spolunálezcem je i ten, kdo věc spatřil a snažil se ji dosíci, třebaže se jí dříve uchopil někdo jiný.

Nález skryté věci

VĚC ZAKOPANÁ, ZAZDĚNÁ NEBO JINAK SKRYTÁ - § 1063

O nálezu věci zakopané, zazděné nebo jinak skryté platí totéž, co o nálezu ztracené věci. **Nálezci však nenáleží nálezné, když vlastník o úkrytu věci věděl.**

OZNÁMENÍ NÁLEZU - § 1064

- (1) Není-li zřejmé, komu skrytá věc patří, oznámí nálezce její nalezení vlastníkovu pozemku a obci, na jejímž území byla nalezena; § 1062 platí obdobně.
- (2) Nepřipadne-li skrytá věc podle jiných právních předpisů do vlastnictví státu, kraje nebo obce, ujedná si nálezce s vlastníkem pozemku, kdo z nich si věc ponechá a vyplatí druhému polovinu ceny věci. Neshodnou-li se, náleží věc vlastníku pozemku a ten nálezci zaplatí polovinu její ceny.

OSOBA ZJEDNANÁ K NALEZENÍ - § 1065

Osoba zjednaná k nalezení ztracené nebo skryté věci není nálezcem a náleží jí jen odměna za hledání, byla-li ujednána